

17 Martinlaakso, 15 Myyrmäki Jokiuomapuisto puistosuunnitelmaselostus, 5.10.2022

KOhteiden nimet:	JOKIUOMAPUISTO	Piirustus nro	57066-201, 57066-202, 57066-203, 57066-204
Selostuksen laati:	Satu Nätyinki Viheraluesuunnittelija	pvm:	6.10.2022
Selostuksen hyväksyi:	Heidi Burjam Puitosuuunittelupäällikkö	pvm:	6.10.2022
Tiedoksi:	Kaupunkitilalautakunta	pvm	16.11.2022

SUUNNITTELUALUE

SIJAINTI

Suunnittelualue/kohde sijaitsee Vantaalla 17 Martinlaakson ja 15 Myyrmäen kaupunginosissa. Se on osa kaupunginosia erottavaa itä-länsi suuntaista viheryhteyttä, joka toimii yleiskaavan mukaisena ekologisena runkoyhteytenä sekä pääkaupunkiseudun seudullisena ulkoilureittinä (Reitti 2000). Puisto sijaitsee asemakaavan 170300 alueella. Puisto rajautuu lännessä Louhelantiehen, idässä Hämeenlinnanväylään, pohjoisessa puisto rajautuu Vihertien ja etelässä Haltiantiehen. Jokiuomapuiston läheisyydessä sijaitsevat Vihertien ja Louhelan päiväkodit, sekä Jehovan todistajien valtakunnansali. Jokiuomanpuiston pohjoisrajalla on pientaloasutusta ja etelässä kerrostaloalueita. Jokiuomapuiston pinta-ala on 16ha ja suunnittelualueen pinta-ala on noin 8000 m².

KAAVOITUS JA MAANOMISTUS

Jokiuomapuisto on yleiskaavassa merkitty lähivirkistysalueeksi (VL). Hämeenlinnanväylän läheisyydessä oleva alue on merkitty yleiskaavassa luonnonsuojelualueeksi (SL). Suunnittelualueella on lainvoimaiset asemakaavat; 170300 Vihertie, 152400- Louhela 2 ja 001620 Louhela.

Asemakaava 170300 Vihertie on vuodelta 1975 ja 001620 Louhela on vuodelta 1968. Näissä asemakaavoissa on määritelty puistoalueen, urheilualueen ja alueelle sijoittuvien rivitalojen ja erillisten pientaloalueiden korttelialueet ja niihin liittyviä määräyksiä. Asemakaava 152100 on vuodelta 2010 ja siinä annetaan tarkempia määräyksiä asuinkerrostalojen korttelialueelle (AK), asumista palvelevalle yhteiskäyttöiselle korttelialueelle (AH), sekä autopaikkojen korttelialueelle (LPA). Maanomistaja on Vantaan kaupunki.

NYKYTILA

Jokuomapuisto on rakennettu 1980-luvun puolivälissä kuntalaisia palvelevaksi perhepuistoksi. Puistoalue on laaja ja siellä on isoja nurmikko-, niitty ja metsikköalueita. Puistossa on tapahtumakenttä, pienten lasten leikkipaikka, koira-aitaus, matonpesupaikka, auringonottonurmikko, kukkaniitty, palstaviljelyalue, minigolfalue ja ympäristötaideteos Ukon kirves.

Vuonna 2018 saadulla testamenttirahoituksella puistoon toteutettiin taiteellinen lähiliikuntapaikka ja taideteos Lintukoto. Rahoituksella tehtiin myös lähiliikuntapaikan koripallokentän maalaus ”Siiveniskuja, muuntamoihin tulleet teokset ”Fåglar på fåglar” ja ”Sorsanpönttö”, sekä pumppaamoon tullut teos ”Sulkasato”. Samassa yhteydessä osaan puistoalueella oleviin puihin kiinnitettiin päiväkotilasten maalaamia ja koristelemia linnunpönttöjä.

Puistoalueella olevan Skallbölen ojan varrella ovat kaksi huonokuntoista puistosiltaa ja pohjapato on uusittu vuoden 2021 aikana. Puistokäytävien varrella oleva valaistus on uusittu kesällä 2022. Puistossa on kattava puistokäytäväverkosto ja talvisin alueella on liikuntapalveluiden ylläpitämä Myyrmäki-Ylästö yhdyslatu.

Puistoalueen lännessä olevilla maantäyttöalueille on 1980-luvulla istutettu metsikkötaimina koivua, mäntyä, tervaleppää ja pihlajaa. Puiston keskellä ja itäosissa oleville metsikköalueille on istutettu mm. tervaleppää, koivua, kuusta, balsami- ja pihtakuusta, serbiankuusta ja sembramäntyä. Osa metsikköalueille istutetuista puulajikkeista on kuollut ja alueiden puusto on korvautunut luontaisesti koivulla, haavalla ja erilaisilla pajulajikkeilla. Louhelantielle johtavan puistokäytävän, puiston pääkäytävän ja minigolfradan edessä olevan käytävän varrella on vielä jäljellä alkuperäisiä kujanteeksi istutettuja metsälehmuksia ja tammia. Puistoon alun perin istutettuja pensaslajikkeita on nähtävissä tapahtumakentän keskiosassa ja sen takana olevan käytävän varrella.

Puiston koko ja keskeinen sijainti, suurten asukasmäärien ja hyvien kulkuyhteyksien läheisyydessä on omalta osaltaan vaikuttanut siihen, että aluetta on alettu käyttää erilaisen tapahtumien ja ulkoilmakonserttien pitopaikkana. Jokuomanpuistossa järjestetään lähes vuosittain mm. Louhela Jam- tapahtuma, joka kerää tuhansia katsojia.

Jokiuomapuistoa ja sen käytäväverkostoa ja nurmikkoalueita ei ole alun perin suunniteltu isojen tapahtumien pitopaikaksi. Tapahtumiin tavaraa tuovien ajoneuvojen koko ja paino ovat kasvaneet. Puistokäytävillä tapahtuva tavaraliikenne ja huoltoajo rasittaa ja rikkoo puistokäytäviä ja niiden rakennekerroksia ja rumpuja. Huoltoajoreittien ja tapahtumakentän läheisyyteen istutetut puut ja nurmikot ovat saaneet vaurioita, ja nurmikkoalueilla on tullut vettä kerääviä painanteita. Puiston käyttäjämäärä on suuri ja se näkyy omalta osaltaan puistoalueen kalusteiden ja varusteiden kulumisena ja hajoamisena.

LUONTOARVOT JA MAISEMA

Jokiuomapuisto kuuluu Mätäjoen pienvesien valuma-alueeseen, joka kuuluu Mätäjoen valuma-alueeseen. Puistoalueella on kolme ekologisesti merkittävää yhteyttä. Paikallinen itä- länsisuuntainen yhteys luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden välillä. Maakunnallinen yhteys Myyrmäen lehto (LUO)- Viherpuisto- Jokiuomapuisto-Mätäjoen (SL), sekä yleiskaavan runkoyhteys Myyrmäen lehto (LUO)- Viherpuisto- Jokiuomapuisto-Mätäjoen (SL).

Jokiuomapuistossa on erityisesti suojellun lajin elinympäristön raja. Halavasepikän lisäksi rajatulla alueella esiintyy äärimmäisen uhanalainen ja erityisesti suojeltava pajusepikkä sekä silmälläpidettävä laikkujumi. Alueella on lisäksi erityisesti suojellun lajin sääksenvalkun elinympäristön raja.

MAAPERÄ

Jokiuomapuiston maaston korkeusasema vaihtelee välillä n, + 26.83 - +19.00. Suurin osa puistoalueesta sijaitsee savimaalla. Puiston keskiosassa olevalla tapahtumakentällä ja sen läheisyydessä olevalla alueella on täytemaata. Hämeenlinnan väylän läheisyydessä olevalla alueella on savea, silttiä ja turvetta. Puiston vanha leikkipaikka sijaitsee puiston korkeimmalla kohdalla ja sen läheisyydessä on avokalliota.

HYDROLOGIA

Jokiuomapuisto kuuluu Mätäjoen pienvesien valuma-alueeseen, joka kuuluu puolestaan Mätäjoen valuma-alueeseen. Puiston pintavedet johdetaan pääosin puistossa olevaan Onkiojaan. Osa hulevesistä ohjataan puiston avo-ojia ja painanteita pitkin kunnalliseen hulevesiviemäriverkostoon.

SUUNNITELMAN TAVOITTEET

SUUNNITELMAN PÄÄPERIAATTEET

Jokuoman vanha yleissuunnitelma on tehty 1985. Uuden puistosuunnitelman tavoitteena on alueen erityispiirteiden sekä toimintojen kehittäminen vastaamaan paremmin alueen käyttäjien tarpeita.

Puiston valaistukseen, kalusteisiin ja varusteisiin kiinnitetään erityistä huomiota ja ne suunnitellaan yhteneväisiksi koko alueelle. Jokuomapuistoon toteutettujen ja toteutettavien taideteosten ja maalausten aiheena ovat olleet linnut. Valittua lintuteemaa pyritään jatkamaan puistoalueen leikkiväline- ja liikuntaväline valinnoissa. Alueen suunnittelussa on pyritty mahdollisimman hyvin ottamaan huomioon esteettömyys ja erilaiset käyttäjäryhmät.

Alueen leikkipaikalle esitetään uusi ja keskeisempi sijoituspaikka Eräkujan ja Eräpolun väliseltä alueelta Louhelan päiväkodin läheisyydestä. Nykyisen leikkipaikan tilalle toteutetaan keinukukkula. Kivetylle alueelle sijoitetaan ulkotiloihin suunniteltu iso pihakeinu ja pöytä- penkkiyhdistelmä. Alueen yhteyteen istutetaan kukkivia puita ja pensaita. Keinukukulalta avautuvat näkymät uudelle leikkipaikalle ja muualle puistoalueelle.

Olemassa olevaa lähiliikuntapaikkaa laajennetaan ja alueelle sijoitetaan uusia ulkoliikuntavälineitä. Välineiden valinnassa kiinnitetään huomiota esteettömyyteen ja niiden soveltuvuuteen myös iäkkäille ihmisille. Alueen yhteyteen sijoitetaan oleskelupaikka myös nuorille.

Hulevesialtaan läheisyydessä olevan uuden sillan yhteyteen sijoitetaan pöytä-penkkiyhdistelmä ja taiteilija Johanna Ilvessalon suunnittelema taideteos ”Kultainen häkki”. Hulevesialtaan syöpyneet reuna-alueet kunnostetaan kivetyksellä ja rantakasvimatolla. Silta-alueiden yhteyteen istutetaan kukkivia puita ja pensaita, sekä kukkivaa rantakasvillisuutta.

Jokuomanpuistossa, Haltiantien ja Ruskokuja päässä olevat pysäköintipaikat kunnostetaan ja puistoalueella olevaa pysäköintiä selkeytetään. Puistossa oleva matonpesupaikka kunnostetaan ja koiraitauksen ja minigolfradan välissä olevalle alueelle toteutetaan puistoalueen käyttäjille pieni pysäköintipaikka.

Puiston keskiosassa olevan tapahtumakenttäalue uusitaan. Nurmikkoalueella olevat painaumat tasoitetaan ja alueen kuivatusta parannetaan. Niille alueille, joissa tapahtumien yhteydessä pidetään esiintymislavoja, kojuja tai wc-tiloja toteutetaan vahvistettu nurmikko. Alueelle sijoitetaan kukkivilla puilla- ja pensailla rajatut, kivetystuolinpenkkialue ja pöytä- penkkiyhdistelmäalue.

Maataideteoksen ”Ukon kirveen” läheisyyteen toteutetaan puistoshakkialue. Alueelle sijoitetaan istuinpenkit ja pelinappuloiden säilytyslaatikot.

Puiston pääkäytävän keskiosaan, minigolfaluetta vastapäätä toteutetaan puoliympyränmuotoinen kivetty oleskelupaikka, jossa on neljä istuinpenkkiä. Oleskelupaikka rajataan kukkivilla puilla- ja pensaille.

Suunnitelmassa esitetään olemassa olevan kasvillisuuden käsittely, uudet istutukset ja uudet pinnoitteet.

PUISTON REITIT

Jokuomapuistossa on kattava puistokäytäväverkosto. Ruskokujalta Haltiantielle johtava puistokäytävä levennetään 3.5 m leveäksi ja sen rakennekerroksia parannetaan. Käytävän reunoille asennetaan nupukiveys ohjaamaan ja selkeyttämään kulkureitin hahmottamista.

Tapahtumalavan takana oleva poikittaissuuntainen käytävä ja ne käytävät, jota käytetään huoltoajossa ja tapahtumien järjestämisessä kunnostetaan ja levennetään 3.5 m leveiksi. Muualla puistoalueella olevien käytäväosuuksien pinnoitteet ja huonokuntoiset rummut kunnostetaan.

PUISTON TOIMINNOT

Puistossa on useita virkistyskäyttömuotoja, kuten mm. leikkiminen, liikkuminen, ulkoilu, urheilu, koirien ulkoiluttaminen, matonpesu, palstaviljely, frisbeegolfin pelaaminen, hiihtäminen, oleskelu ja auringonotto. Puistossa oleva hulevesiallas ja alueella olevat taideteokset tarjoavat omalta osaltaan asukkaille monipuolisen ulkoilu ympäristön.

HULEVESIEN KÄSITTELY

Puistosta tulevat hulevedet ohjataan pääsääntöisesti puistossa olevaan Skallbölenojaan tai Mätäojalle, avo-ojien ja painanteiden kautta. Osa alueen pintavesistä johdetaan pintakallistuksilla pensasalueille.

KASVILLISUUS

Alueen viihtyisyyden ja ekologisen runkoyhteyden tukemiseksi alueelle istutetaan uusia lehti- ja havupuita sekä pensasistutuksia. Puistoon istutettavina puulajikkeina käytetään jalopuulajikkeita ja kotimaisia puulajeja. Uusilla puulajikkeilla ja kasvillisuudella, tuodaan puiston ilmeeseen vaihtelevuutta ja luodaan alueille erilaisia syysvärejä.

Uuden leikkipaikan, keinukukkulan, lähiliikuntapaikan, tapahtumakentän ja uuden tapaamispaikan läheisyyteen istutetaan kukkivia pienpuita ja pensaita. Alueella olevien siltojen yhteyteen istute-

taan rantakasvillisuutta. Muulle puistoalueelle istutetaan lisäksi sipulikasveja kuten liljoja, narsisseja ja tulppaneja.

Kunnostuksen yhteydessä alueella olevia huonokuntoisia ja harsuuntuvia puuryhmiä uusitaan ja täydennysistutetaan. Louhelantielle johtavan puistokäytävän, puiston pääkäytävän ja minigolfraudan edessä olevan käytävän puukujanteet täydennysistutetaan ja huonokuntoiset puut korvataan uusilla metsälehmuksilla ja tammilla. Kujanteiden uusimisessa käytetään mahdollisimman isoja puuntaimia.

Jokuomapuistoa hoidetaan seuraavien hoitoluokkien mukaisesti:

- Pienten lasten- ja isojen lasten leikkipaikka, koira-aitaus, kuntoilupaikka R1, toimintaviheralue. Muut puistomaiset alueet R3.
- Metsä M2, lähimetsä ja M3, ulkoilu- ja virkistymetsä
- Suojelualueet S

ESTEETTÖMYYS

Puiston pääreitti ja suurin osa puistoalueen muista käytäväosuuksista ovat esteettömyyden perustasoa. Vain puistosilloilta tapahtumakentälle johtavat käytävät ja tapahtumakentän takana oleva käytävä eivät ole esteettömyyden perustasoa. Puistokäytävän varsille asennetaan uusia selkänojallisia istuinpenkkejä. Istuinpenkkien alle asennetaan kiveys ja penkkien viereen jätetään tila pyörätuolille tai lastenvaunuille. Osa penkeistä on käsinojallisia ja ne asennetaan esteettömään korkeuteen. Muulle puistoalueelle tulevat istuinpenkit ja pöytä-penkkiihdistelmät asennetaan kiveysalueelle ja niiden sijoittelussa huomioidaan myös esteettömyys.

Puiston pääkäytävän reunaan asennetaan nupukivireuna ohjaamaan ja selkeyttämään pääkulureitin hahmottamista. Ajonestopollareiden, nojailukaiteiden ja muiden toiminta-alueiden sisääntulojen edessä olevan käytävän pintaan asennetaan nupukiviset erotteluraidat varoittamaan mahdollisesta esteestä tai risteyskohdasta. Heijastinraidalla varustetut ajonestopollarit sijoitetaan valaisintolppien läheisyyteen.

Pienten- ja isojenlasten leikkialueelle sijoitetaan välineitä, jotka soveltuvat myös liikuntarajoitteisille lapsille. Tällaisia välineitä ovat mm. taaperorata ja verkko, sekä lumme – jousikiikku. Osa pienten- ja isojen lasten leikkialueen istuinpenkeistä asennetaan esteettömään korkeuteen.

Keinukukkulan metallinen pihakeinu soveltuu myös iäkkäille käyttäjille. Keinun istuinkorkeus on esteetön ja alueen pintamateriaalina on kiveys. Alueen yhteydessä olevalle pöytäpenkkiihdistelmälle on esteetön pääsy. Reunakivet asennetaan maanpintaa korkeammalle, estämään pyörätuolinrenkaita menemästä nurmikkoalueelle.

Koira-aitauksen sisääntuloeteisen kulkuportit varustetaan työntösälvällä, joka on asennettu esteettömään korkeuteen. Koira-aitauksen valaistusta parannetaan.

KALUSTEET, VARUSTEET JA RAKENTEET

Puiston valaistukseen, kalusteisiin ja varusteisiin kiinnitetään erityistä huomiota ja ne suunnitellaan yhteneväisiksi koko alueelle. Varusteiden valinnoissa kiinnitetään keskeisen sijainnin vuoksi huomiota hyvään kulutuskestävyyteen ja kaupunkikuvalliseen ilmeeseen. Puiston istuinpenkeissä, pöytä-penkkiihdistelmissä, opastauluissa, leikkialueen aidassa, nojailukaiteissa, valaisintolpissa ja ajonestopollareissa käytetään harmaata väriä. Jokiuomanpuistoon toteutettujen ja toteutettavien taideteosten ja maalausten aiheena ovat olleet linnut. Valittua lintuteemaa pyritään jatkamaan puistoalueen leikkiväline- ja liikuntaväline valinnoissa. Puistoalueen opastusta ja reitti 2000-merkistämistä parannetaan lisäämällä alueelle uusia opastauluja ja viitoituksia.

Eräkujan ja Eräpolun väliselle alueelle toteutettavalla leikkipaikalla on erilliset alueet pienille- ja isoille lapsille. Pienten lasten leikkipaikka aidataan 1.2 m korkealla harmaalla kolmilankaverkkoaidalla. Osa välineistä soveltuu myös liikuntarajoitteisille lapsille. Pienten lasten leikkipaikan ulkopuolelle sijoitetaan leikkivälineitä isoille lapsille. Leikkialueet rajataan toisistaan istutusalueella. Istutusalueet rajataan metallisella istutusten suoja-aidalla. Leikkialueiden pintamateriaalina käytetään hiekkatekonurmea. Penkkien ja pöytäpenkkiihdistelmien alle asennetaan noppakiveys.

Keinukukkulalle sijoitetaan metallinen ulkotiloihin suunniteltu pihakeinu ja sen läheisyyteen sijoitetaan pöytä- penkkiihdistelmä. Kalusteet sijoitetaan mustalle betonikiveykselle. Kiveys rajataan 50 mm korkealla reunakivellä, joka estää pyörätuolin renkaiden menemisen nurmikolle.

Olemassa olevaa lähiliikuntapaikkaa laajennetaan ja alueelle sijoitetaan neljä ulkoliikuntavälineitä. Välineiden valinnassa kiinnitetään huomiota esteettömyyteen ja niiden soveltuvuuteen myös iäkkäille ihmisille.

Jokiuoman oleville alueille sijoitetaan uusia penkkejä ja pöytä- penkkiihdistelmä. Lammen ja pohjapadon yhteydessä olevan sillan läheisyyteen sijoitetaan taideteos ”Kultainen häkki”. Auringonotonurmikolle sijoitetaan kolme auringonottotuolia, joiden alustat kivetään.

Puistossa oleva matonpesupaikka kunnostetaan. Alueelle sijoitetaan uusi mattomankeli, pesupöydät, kuivatustelineet, syväkeräysroska-astia, polkupyörätelineet ja kaksi pöytä- penkkiihdistelmää. Matonpesupaikan turvallisuuden parantamiseksi ja alueen rauhoittamiseksi autoliikenteeltä, matonpesijöiden käyttöön tarkoitettu pieni pysäköintipaikka siirretään matonpesupaikan alkupäähän. Kuivatustelineiden sijoituksessa on myös pyritty ottamaan mahdollisimman hyvin huomioon matonpesupaikkaa vastapäätä rakentuvien kerrostalojen korkeus ja niiden tuoma varjostus.

Jokuomapuiston palstaviljelyalueelle toteutetaan kaksi uutta kulkuyhteyttä. Yksi kulkuyhteys toteutetaan Ruskokujan päässä olevan pumppaamon vieressä olevan parkkialueen luota ja toinen Vihertien päiväkodin vieressä olevalta puistokäytävän luota. Palstaviljelyalueen käyttäjiä varten palsta-alueelle toteutetaan yksi vedenottopiste.

Maataideteoksen ”Ukonkirveen” vieressä olevalle alueelle toteutetaan puistoshakkipaikka. Alueen yhteyteen tulee kolme istuinpenkkiä ja kaksi pelinappuloiden säilytyslaatikkoa.

Puiston keskivaiheille toteutetaan puolipyörämuotoinen kivetty oleskelupaikka. Oleskelupaikalle sijoitetaan istuinpenkkejä ja alue rajataan kukkivilla puilla- ja pensailla.

VALAISTUS

Puistokäytävien varrella oleva huonokuntoinen valaistus on uusittu kesällä 2022. Muualla puisto-alueella oleva valaistus tullaan uusimaan ja täydentämään yhteneväiseksi koko alueelle. Erityisesti leikki- ja toiminta-alueet tulevat hyvin valaistua. Lähiliikuntapaikan hyväkuntoisia valaisimia ei uusita. Tapahtumakentän taustalla olevalle puistokäytävän varrelle asennetaan erikoisvalaisimet. Valaisimien avulla alueelle luodaan tehostevalaistus korostamaan käytävän vieressä olevia puita ja metsikköä ja tuomaan puistoon erilaista tunnelmaa pimeinä aikoina.

POHJARAKENTAMINEN

Pienten lasten- ja isojen lasten leikkipaikka, keinukukkula, ulkoliikunta-alueen laajennus, puistoshakkipaikka, matonpesupaikka, istuinpenkki- ja pöytä- penkkiyhdistelmä alueet, oleskelupaikat ja tapahtumakentälle toteutettavat vahvistetut nurmikkoalueet tulevat pääsääntöisesti nykyisten pintojen tasoihin. Alueiden rakennekerrokset uusitaan kokonaisuudessaan. Alueelta tulevia pintamaita pyritään hyödyntämään alueella olevien painanteiden täyttämiseksi.

SUUNNITTELUTYÖRYHMÄ

Suunnittelun on tehnyt Vantaan kaupungin kadut ja puistot/ viheralueiden suunnittelu, Läsi-Vantaan viheraluesuunnittelija Satu Nätyinki. Työhön on osallistunut henkilöitä Kadut ja puistot-suunnitteluyksiköstä, geotekniikasta, ja HSY:stä.

VUOROVAIKUTUS

Suunnittelun aloittamisesta, nähtäville asettamisesta ja oikeudesta muistutuksen tekemiseen ilmoitettiin asianosaisille eli suunniteltuun alueeseen rajautuvien kiinteistöjen omistajia ja haltioille (MRA 43§) erillisellä suunnittelun aloitustiedotteella. Aloitustiedote on ollut katsottavissa Vantaan

kaupungin www-sivuilla. Puistosuunnitelman esittelemiseksi ja asukkaiden mielipiteiden kuulemiseksi, Jokiuomanpuistossa pidettiin asukaskävely 19.5.2022.

KUSTANNUSARVIO

Puiston toteutuksen kustannusarvio on noin **2 100 000 €** (alv. 0%)